

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту осіб рядового і начальницького складу та умов проходження служби цивільного захисту

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Частину шосту статті 119 Кодексу законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375) викласти в такій редакції:

"Гарантії, визначені у частині третьій цієї статті, не поширюються на осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту, а в частині збереження місця роботи, посади – також на осіб, які займали виборні посади в органах місцевого самоврядування та строк повноважень яких закінчився".

2. У Кодексі цивільного захисту України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 34–35, ст. 458):

1) статтю 102 доповнити частиною шостою такого змісту:

"6. Для потреб органів та підрозділів цивільного захисту на службу цивільного захисту можуть бути прийняті громадяни України із числа осіб, звільнених із служби цивільного захисту, які не досягли граничного віку перебування на службі цивільного захисту і визнані центральною лікарсько-експертною комісією центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, непридатними до служби за станом здоров'я внаслідок захворювання, поранення (травми, контузії, каліцтва), одержаного під час проходження служби, що призвело до встановлення їм інвалідності, часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності (крім розумових, сенсорних, психологічних вад, розладів психіки, поведінки та інших захворювань, визначених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту).

Призначення осіб, зазначених в абзаці першому цієї частини, здійснюється на посаді, що не пов'язані з підвищеним ризиком для життя або здоров'я, на підставі висновку (постанови) центральної лікарсько-експертної комісії центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, про придатність до служби цивільного захисту на таких посадах.

Перелік посад, пов'язаних з підвищеним ризиком для життя або здоров'я, визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту";

2) статтю 105 доповнити частиною четвертою такого змісту:

"4. Для потреб органів та підрозділів цивільного захисту особам рядового і начальницького складу, які під час проходження служби цивільного захисту визнані центральною лікарсько-експертною комісією центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, непридатними до служби за станом здоров'я внаслідок захворювання, поранення (травми, контузії, каліцтва), одержаного під час проходження служби, що призвело до встановлення їм інвалідності, часткової втрати працевдатності без встановлення інвалідності (крім розумових, сенсорних, психологічних вад, розладів психіки, поведінки та інших захворювань, визначених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту), за їх зверненням може бути продовжено службу до закінчення строку контракту про проходження служби цивільного захисту з можливістю укладення нового контракту, але не більше ніж до досягнення граничного віку перебування на службі цивільного захисту.

Продовження служби цивільного захисту (дії контракту) особам, зазначеним в абзаці першому цієї частини, допускається на посадах, що не пов'язані з підвищеним ризиком для життя або здоров'я, на підставі висновку (постанови) центральної лікарсько-експертної комісії центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, про їх придатність до служби цивільного захисту на таких посадах";

3) у частині другій статті 106:

пункт 9 виключити;

доповнити пунктами $10^2 - 10^5$ такого змісту:

" 10^2) через службову невідповідність;

10^3) у зв'язку із вчиненням проступку, не сумісного з подальшим проходженням служби цивільного захисту;

10^4) за згодою сторін;

10^5) у зв'язку з переведенням у встановленому порядку на роботу (службу) до іншого органу державної влади";

4) у статті 117:

частину першу доповнити абзацом другим такого змісту:

"Державним службовцям, працівникам органів та підрозділів цивільного захисту гарантується надання безоплатної медичної допомоги у закладах охорони здоров'я центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту";

абзац другий частини четвертої викласти в такій редакції:

"Пільги, передбачені цією частиною, надаються за умови, що розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує трьох прожиткових мінімумів";

5) статтю 118 викласти в такій редакції:

"Стаття 118. Одноразова грошова допомога в разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працевздатності без встановлення інвалідності осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту

1. Одноразова грошова допомога в разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працевздатності без встановлення інвалідності осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту (далі – одноразова грошова допомога) – це гарантована державою виплата, що здійснюється особам, які згідно із цим Кодексом мають право на її отримання.

2. Одноразова грошова допомога призначається і виплачується в разі:

1) загибелі особи рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту під час виконання нею службових обов'язків або смерті внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), захворювання, отриманих під час виконання нею службових обов'язків;

2) смерті особи рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту, що настала в період проходження нею служби;

3) встановлення особі рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту інвалідності, що настала внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), отриманого нею під час виконання службових обов'язків або внаслідок захворювання, пов'язаного з виконанням нею службових обов'язків, або встановлення особі протягом шести місяців після звільнення її із служби інвалідності з причин, зазначених у цьому пункті;

4) встановлення особі рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту інвалідності, що настала внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), захворювання, пов'язаних з проходженням нею служби, або встановлення особі протягом шести місяців після звільнення її із служби інвалідності з причин, зазначених у цьому пункті;

5) отримання особою рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту поранення (контузії, травми або каліцтва), захворювання під час виконання нею службових обов'язків, що призвело до часткової втрати працевдатності без встановлення їй інвалідності.

3. Порядок та умови виплати одноразової грошової допомоги визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту";

6) главу 25 доповнити статтями 118¹–118⁴ такого змісту:

"Стаття 118¹. Особи, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги

1. У випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини другої статті 118 цього Кодексу, право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають члени сім'ї, батьки та утриманці загиблої (померлої) особи рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту.

2. Члени сім'ї та батьки загиблої (померлої) особи рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту визначаються відповідно до Сімейного кодексу України, а утриманці – відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб".

3. У випадках, передбачених пунктами 3–5 частини другої статті 118 цього Кодексу, право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають відповідні особи рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту.

Стаття 118². Розмір одноразової грошової допомоги

1. Одноразова грошова допомога призначається і виплачується в такому розмірі:

1) 750-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працевдатних осіб на 1 січня календарного року, в якому настало загибель (смерть), – у разі загибелі (смерті) особи рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту у випадках, передбачених пунктом 1 частини другої статті 118 цього Кодексу;

2) 250-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працевдатних осіб на 1 січня календарного року, в якому настало смерть, – у разі смерті особи рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту у випадку, передбаченому пунктом 2 частини другої статті 118 цього Кодексу;

3) 400-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, в якому вперше встановлено інвалідність, – у разі встановлення особі рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту інвалідності І групи у випадках, передбачених пунктом 3 частини другої статті 118 цього Кодексу;

4) 300-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, в якому вперше встановлено інвалідність, – у разі встановлення особі рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту інвалідності II групи у випадках, передбачених пунктом 3 частини другої статті 118 цього Кодексу;

5) 250-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, в якому вперше встановлено інвалідність, – у разі встановлення особі рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту інвалідності III групи у випадках, передбачених пунктом 3 частини другої статті 118 цього Кодексу;

6) 120-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, в якому вперше встановлено інвалідність, – у разі встановлення особі рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту інвалідності І групи у випадках, передбачених пунктом 4 частини другої статті 118 цього Кодексу;

7) 90-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, в якому вперше встановлено інвалідність, – у разі встановлення особі рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту інвалідності II групи у випадках, передбачених пунктом 4 частини другої статті 118 цього Кодексу;

8) 70-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, в якому вперше встановлено інвалідність, – у разі встановлення особі рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту інвалідності III групи у випадках, передбачених пунктом 4 частини другої статті 118 цього Кодексу.

2. У разі часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності у випадках, передбачених пунктом 5 частини другої статті 118 цього Кодексу, одноразова грошова допомога призначається і виплачується особі рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту залежно від ступеня втрати нею працездатності, який встановлюється медико-соціальною експертною комісією, у розмірі, що визначається у відсотках від 70-кратного прожиткового мінімуму, встановленого законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, в якому вперше встановлено ступінь втрати працездатності.

Стаття 118³. Призначення і виплата одноразової грошової допомоги

1. Одноразова грошова допомога у випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини другої статті 118 цього Кодексу, призначається і виплачується рівними частками всім особам, які мають право на її отримання, за їх особистою заявою або заявою їхніх законних представників. У разі відмови однієї з осіб, зазначених у частині першій статті 118¹ цього Кодексу, від отримання одноразової грошової допомоги або якщо одна із зазначених осіб у строк, встановлений частиною шостою цієї статті, не реалізувала своє право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на отримання такої допомоги.

2. Встановлення інвалідності, визначення ступеня втрати працездатності без встановлення інвалідності особам рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту здійснюються в індивідуальному порядку державними закладами охорони здоров'я відповідно до законодавства.

3. Якщо після первинного встановлення інвалідності або ступеня втрати працездатності без встановлення інвалідності під час повторного огляду особі рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту буде встановлено вищу групу інвалідності або більший відсоток втрати працездатності, що дає їй право на отримання одноразової грошової допомоги в більшому розмірі, виплата здійснюється з урахуванням раніше виплаченої суми.

4. Одноразова грошова допомога призначається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та виплачується органами і підрозділами цивільного захисту, з яких було звільнено особу рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту.

5. Якщо особа має право на отримання одночасно одноразової грошової допомоги, передбаченої цим Кодексом, та одноразової грошової допомоги або компенсаційної виплати, встановлених іншими нормативно-правовими актами, виплата грошових сум здійснюється за однією з підстав на вибір такої особи.

6. Особи, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги, можуть реалізувати його протягом трьох років з дня виникнення у них такого права.

Стаття 118⁴. Підстави, за наявності яких призначення і виплата одноразової грошової допомоги не здійснюються

1. Призначення і виплата одноразової грошової допомоги не здійснюються, якщо загибель (смерть), поранення (контузія, травма або каліцтво), захворювання, інвалідність або часткова втрата працездатності без

установлення інвалідності особи рядового чи начальницького складу служби цивільного захисту є наслідком:

- 1) вчинення нею кримінального або адміністративного правопорушення;
- 2) вчинення нею дій у стані алкогольного, наркотичного чи токсичного сп'яніння;
- 3) навмисного спричинення собі тілесного ушкодження, іншої шкоди своєму здоров'ю або самогубства (крім випадку доведення особи до самогубства, встановленого судом);
- 4) подання особою завідомо неправдивих відомостей для призначення і виплати одноразової грошової допомоги";
- 7) у частині другій статті 121 слова "виконання службових обов'язків" замінити словами "проходження служби".

3. Перше та друге речення частини третьої статті 2 Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 29, ст. 399; 2014 р., № 20–21, ст. 746; 2021 р., № 29, ст. 234) викласти в такій редакції: "Пенсіонерам із числа військовослужбовців та осіб, які отримують пенсію за цим Законом, у разі призову їх на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період або прийняття за контрактом на військову службу чи службу цивільного захисту, в тому числі шляхом укладення нового контракту на проходження військової служби, служби цивільного захисту, до Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, органів та підрозділів цивільного захисту під час дії особливого періоду на строк до його закінчення або до дня фактичного звільнення виплата пенсій не припиняється. Після звільнення із служби таких осіб виплата їм пенсій здійснюється з урахуванням додаткової вислуги років від часу призову їх на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період або повторного прийняття їх на службу за контрактом, у тому числі шляхом укладення нового контракту на проходження військової служби, служби цивільного захисту до дня фактичного звільнення".

4. Основи законодавства України про охорону здоров'я (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 4, ст. 19 із наступними змінами) доповнити статтею 70¹ такого змісту:

"Стаття 70¹. Лікарська експертиза осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та деяких інших осіб

Лікарська експертиза визначає придатність кандидатів для прийняття на службу цивільного захисту, кандидатів на навчання у закладах освіти цивільного захисту, здобувачів вищої освіти таких закладів, придатність осіб

рядового і начальницького складу служби цивільного захисту до подальшого проходження служби, встановлює причинний зв'язок захворювань, поранень, травм і смерті осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту з проходженням служби цивільного захисту, а також осіб, звільнених із служби цивільного захисту, із внутрішньої служби в державній пожежній охороні, звільнених із військової служби з військ цивільної оборони, з проходженням відповідної служби, визначає необхідність санаторно-курортного лікування, медико-психологічної реабілітації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.

Лікарська експертиза осіб, визначених частиною першою цієї статті, здійснюється лікарсько-експертними комісіями, які створюються у системі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту".

5. У Дисциплінарному статуті служби цивільного захисту, затвердженному Законом України "Про Дисциплінарний статут служби цивільного захисту" (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., № 29, ст. 398 із наступними змінами):

1) у статті 58:

в абзаці першому слова "що не містить ознак кримінального правопорушення" виключити;

доповнити абзацом одинадцятим такого змісту:

"вчинення інших дій чи бездіяльність, що полягає в порушенні службової дисципліни, невиконанні чи неналежному виконанні службових обов'язків, які підривають авторитет органів та підрозділів цивільного захисту, а також не сумісні з подальшим проходженням служби цивільного захисту";

2) пункт 5 статті 68, статті 71 і 80 після слів "зі служби" доповнити словами "у зв'язку із вчиненням проступку, не сумісного з подальшим проходженням служби цивільного захисту".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім підпунктів 4–6 пункту 2 розділу I цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2023 року.

2. Кабінету Міністрів України у тижневий строк з дня набрання чинності цим Законом:

прийняти нормативно-правові акти, передбачені цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України

м. Київ
8 липня 2022 року
№ 2379-IX

В/ЗЕЛЕНСЬКИЙ